

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Teatr powszechny-współczesność (od Artauda do Bernharda)		8.0.13913	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Dramatu, Teatru i Widowisk			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Wiedza o teatrze	forma	stacjonarne
		moduł	organizacja i animacja działalności teatralnej
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Marta Cebera; prof. dr hab. Wojciech Owczarski; dr Monika Żółkoś; dr Joanna Lisiewicz			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Ćw. audytoryjne		Ćwiczenia, semestr 2:	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - uczestniczenie w zajęciach;	
zajęcia w sali dydaktycznej		30 godzin - przygotowanie do zajęć;	
Liczba godzin		15 godzin - przygotowanie referatu.	
Ćw. audytoryjne: 30 godz.		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> - Analiza opracowań historycznych i teoretycznych, analiza i interpretacja manifestów artystycznych i tekstów krytycznych, analiza i interpretacja dramatów i spektakli teatralnych, prezentacja ustna przygotowana przez studentów, dyskusja - Analiza tekstów z dyskusją - Dyskusja - Praca w grupach 		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		ustna prezentacja podczas zajęć	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenia na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> • aktywnego udziału w zajęciach, systematycznego przygotowywania w formie ustnej zagadnień wskazanych przez prowadzącego (40%); • przygotowania indywidualnej prezentacji lub projektu na temat stanowiący rozwinięcie zagadnień analizowanych na zajęciach (60%). 	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	analiza opracowań historycznych i teoretycznych, analiza i interpretacja manifestów artystycznych i tekstów krytycznych, analiza i interpretacja dramatów i spektakli teatralnych	dyskusja	prezentacja ustna przygotowana przez studentów
	Wiedza		
K_W03			+
	Umiejętności		
K_U01	+	+	+
K_U03	+	+	+
	Kompetencje społeczne		
K_K01	+		+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Warunkiem uczestnictwa w zajęciach jest zaliczenie wszystkich częściowych zajęć z Teatru i dramatu współczesnego, poprzedzających aktualny etap realizacji przedmiotu (tj. student, który chce uczestniczyć w zajęciach z Teatru i dramatu współczesnego w semestrze 3, musi otrzymać zaliczenie po semestrze 2 itd.); w wyjątkowych przypadkach osoba prowadząca zajęcia może odstąpić od tej zasady.

B. Wymagania wstępne

Zaliczenie semestru 2 wymagane jest, by kontynuować zajęcia w semestrze 3.

Cele kształcenia

Student zapoznaje się z najważniejszymi zjawiskami w obszarze teatru powszechnego od Artauda do Bernharda, wraz z ich uwarunkowaniami społeczno-politycznymi (uwarunkowania historycznokulturowe; tendencje estetyczne; organizacja życia teatralnego; wybitni twórcy).

Rozwija umiejętności analizy i interpretacji dzieła teatralnego oraz rozumienia podstawowych konwencji i gatunków teatru.

Treści programowe

Problematyka ćwiczeń:

- Teatr Okrucieństwa Antonina Artauda jako inspiracja dla Drugiej Reformy Teatru.
- Teatr Święty (Peter Brook).
- Teatr Ceremonialny (Jean Genet).
- Teatr epicki (Bertolt Brecht).
- Teatr absurdu (Samuel Beckett, Eugéne Ionesco).
- Royal Court i „nowa fala” w dramacie brytyjskim (John Osborne, Edward Bond, Arnold Wesker).
- Teatr dokumentalny (Teatr Aktualny Petera Weissa, verbatim drama).
- Drugie pokolenie absurdystów: Harold Pinter, Thomas Bernhard, Bernard-Marie Koltès).

Wykaz literatury

Każdorazowo na początku semestru prowadzący weryfikuje bądź ustala zestaw lektur wymaganych do zaliczenia przedmiotu.

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć:

- K. Braun, Druga Reforma Teatru?, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1979, s. 7–35.
- P. Brook, Pusta przestrzeń, przeł. W. Kalinowski, Wydawnictwo Artystyczne i Filmowe, Warszawa 1981; tu: Peter Brook – mistrz, który nie chce być klasykiem (s. 5–24); Teatr Święty (s. 63–86).
- B. Taborski, Brook – reżyser integralny, „Dialog” 1963, nr 4, s. 82–91.
- J. L. Styan, Teatr okrucieństwa: Artaud i Peter Brook, [w:] tegoż, Współczesny dramat w teorii i praktyce scenicznej, wstęp J. Błoński, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1995, s. 235–243.
- B. Brecht, Krótki opis nowej techniki sztuki aktorskiej mającej na celu wywołanie efektu obcości, „Dialog” 1959, nr 7, s. 118–127.
- M. Żurowski, Efekt V, „Dialog” 1978, nr 8, s. 126–138.
- Rozmowy o dramacie: teorie aktorskie Brechta, „Dialog” 1959, nr 7, s. 128–139.
- B. Brecht, Wartość mosiądzu, wyb. W. Hecht, Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe, Warszawa 1975; tu: Scena uliczna. Model sceny w teatrze epickim (s. 56–66); Eliminacja iluzji i wczuwania się (s. 84–89).
- M. Sugiera, Heiner Müller: zbieranie sprzeczności, [w:] teje W cieniu Brechta, Kraków 1999, s. 168–199.
- M. Sugiera, Heiner Müller: terror, który przychodzi z Niemiec, [w:] teje W cieniu Brechta, Kraków 1999, s. 200–234.
- M. Sugiera, Peter Handke: ćwiczenia w estetyce odbioru, [w:] teje W cieniu Brechta, Kraków 1999, s. 136–167.

- M. Sugiera, W cieniu Brechta. Niemieckojęzyczny dramat powojenny 1945–1995, UNIVERSITAS, Kraków 1999; tu: Hochhuth, Kipphardt, Weiss: między fikcją a dokumentem (s. 100–135).
 - Sztuka Weissa o Wietnamie, „Dialog” 1968, nr 6, s. 142–145.
 - O dramacie. Źródła do dziejów europejskich teorii dramatycznych. Od Sartre’a do Mrożka, red. E. Udalska, Wydawnictwo Energeia, Warszawa 1997; tu: Notatki o teatrze faktu (s. 181–186)
 - Arthura Millera koncepcja teatru, „Dialog” 1959, nr 12, s. 137–145.
 - Miller o sobie i krytycy o Millerze, „Dialog” 1958, nr 11, s. 151–157.
 - H. Filipowicz, Mówi Edward Albee, „Dialog” 1980, nr 6, s. 161–163.
 - E. Wyśińska, Konfrontacje. Dwa razy Albee, „Dialog” 1965, nr 5, s. 119–122.
 - C. Wojewoda, Kilka słów o dramacie angielskim, „Dialog” 1959, nr 8, s. 123–126.
 - J. Fuksiewicz, Angielscy „gniewni”, czyli przygoda z filmem, „Dialog” 1965, nr 7, s. 112–121.
 - Znów o cenzurze, „Dialog” 1966, nr 5, s. 167–171.
 - O dramacie. Źródła do dziejów europejskich teorii dramatycznych. Od Sartre’a do Mrożka, red. E. Udalska, Wydawnictwo Energeia, Warszawa 1997; tu: Nazywają to krykietem (s. 99–100); To okropne muzeum (s. 100–102).
 - E. Bond, Wczesny poranek, „Dialog” 1972, nr 8, s. 45–88.
 - M. Esslin, Trzy sztuki Bonda, „Dialog” 1972, nr 8, s. 89–92.
 - Rozmowa z Bondem, „Dialog” 1972, nr 8, s. 151–160.
 - O dramacie. Źródła do dziejów europejskich teorii dramatycznych. Od Sartre’a do Mrożka, red. E. Udalska, Wydawnictwo Energeia, Warszawa 1997; tu: Uwagi do Ocalonego (s. 117–120); Od racjonalizmu do rapsodii (s. 120–124); Uwagi o postmodernizmie (s. 124–126).
 - A. Kędzielska, Rytm dramatyczny Arnolda Weskera, „Dialog” 1974, nr 3, s. 95–101.
 - O dramacie. Źródła do dziejów europejskich teorii dramatycznych. Od Sartre’a do Mrożka, red. E. Udalska, Wydawnictwo Energeia, Warszawa 1997; tu: Składniki DNA dramatu (s. 102–106).
 - M. Piwińska, Czytając Pintera, „Dialog” 1963, nr 2, s. 97–102.
 - B. Taborski, Harold Pinter, czyli absurd pozorny, „Dialog” 1966, nr 8, s. 67–73.
 - Gra wspomnień, czyli „Dawne czasy” Pintera, „Dialog” 1971, nr 8, s. 164–167.
 - T. Bernhard, Na polowaniu; Portret artysty z czasów starości; Siła przyzwyczajenia, przeł. M. Muskała, Księgarnia Akademicka, Kraków 2002; tu: M. Sugiera, Wirtuozii złej wiary (s. 7–22), T. Bernhard, Siła przyzwyczajenia (s. 173–288), M. Muskała, Artyzm, bełkot i zagadka (s. 289–296).
 - M. Sugiera, W cieniu Brechta. Niemieckojęzyczny dramat powojenny 1945–1995, UNIVERSITAS, Kraków 1999; tu: Thomas Bernhard: wszystko inne jest kłamstwem (s. 303–336).
- A.2. studium samodzielnie przez studenta
- A. Artaud, Teatr i jego sobowtór, wstęp J. Błński, Czuły Barbarzyńca Press, Warszawa 2010; tu: Teatr i dżuma – s. 52–68; Teatr Okrucieństwa (Pierwszy Manifest) – 124–135; Teatr Okrucieństwa (Drugi Manifest) – s. 157–163.
 - H. Müller, Bitwa, „Dialog” 1976, nr 8, s. 42–52.
 - H. Müller, Horacjusz, „Dialog” 1978, nr 2, s. 96–102.
 - H. Müller, Kwartet, „Dialog” 1990, nr 6, s. 60–69.
 - H. Müller, Misja, „Dialog” 1981, nr 7, s. 48–59.
 - H. Müller, Traktor, „Dialog” 1976, nr 8, s. 53–64.
 - P. Handke, Publiczność zwymyślana, „Dialog” 1969, nr 6, s. 47–63.
 - P. Handke, Kaspar, „Dialog” 1970, nr 10, s. 35–78.
 - P. Handke, Godzina w której nie wiedzieliśmy nic o sobie nawzajem, „Dialog” 1994, nr 9, s. 62–80.
 - H. Kipphardt, Przesłuchanie J. R. Oppenheimera, przeł. Andrzej Wirth, s. 32–91.
 - A. Miller, Śmierć komiwojażera, [w:] Współczesny dramat amerykański, tom 3., wstęp A. Tarn, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1967, s. 223–374.
 - E. F. Albee, Kto się boi Wirginii Woolf, [w:] Współczesny dramat amerykański, tom 3., wstęp A. Tarn, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1967, s. 471–652.
 - J. Osborne, Miłość i gniew (maszynopis do przekazania drogą mailową).
 - A. Wesker, Ziemiaki do wszystkich dań, „Dialog” 1963, nr 7, s. 34–64.
 - A. Wesker, Dziennikarze, „Dialog” 1974, nr 3, s. 33–88.
 - H. Pinter, Dozorca, „Dialog” 1963, nr 2, s. 47–79.
 - H. Pinter, Dawne czasy, „Dialog” 1972, nr 2, s. 59–76.
- B. Literatura uzupełniająca
- Teatr-dokument-rzeczywistość, [w:] tenże, W poszukiwaniu realności. Przemiany formy dramatycznej końca XX wieku a nowe mimesis, Kraków 2006.
 - H. Pinter, Komedia zagrożeń, Sulejówek 2006.
 - P. Szondi, Teorie współczesnego dramatu 1880-1950, Warszawa 1950.
 - M. Semil, E. Wyśińska, Słownik współczesnego teatru: twórcy, teatry, teorie, Warszawa 1980, 1991.
 - H. Müller, Makbet. Hamletmaszyna. Anatomia Tytusa, przeł. J. Buras, E. Jeleń, M. Muskała, Kraków 2000.

<p>K_W03 K_U01, K_U03 K_K01</p>	<p>K_W03 Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi rozpoznać różne formy sztuk widowiskowych ww współczesnym teatrze powszechnym i dobrać właściwe metody i narzędzia ich analizy i interpretacji (K_W03) <p>Umiejętności</p> <p>K_U01, K_U03 Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje o współczesnym teatrze powszechnym z wykorzystaniem źródeł mówionych i pisanych z zakresu nauk o sztukach widowiskowych i plastycznych (K_U01); • potrafi rozpoznać różne formy sztuk widowiskowych charakterystycznych dla współczesnego teatru powszechnego i dobrać właściwe metody i narzędzia ich analizy i interpretacji (K_U03). <p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>K_K01 Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie potrzebę nieustannego pogłębiania i aktualizowania kwalifikacji zawodowych w zakresie wiedzy o współczesnym teatrze powszechnym, w tym zwłaszcza aktywnego śledzenia bieżącego życia za granicą oraz czytania najnowszych publikacji poświęconych teatrowi (K_K01).
<p>Kontakt</p> <p>marta.cebera@ug.edu.pl</p>	